

Mellersta Österbottens
vårdsområde

Mellersta Österbottens vårdsområde

Grunderna för att erhålla färd- tjänst enligt socialvårdslagen och tillämpningsanvisningar

Har godkänts av vårdsområdesstyrelsen 5.12.2022 § 202

Grunderna för att erhålla färdtjänst enligt socialvårdslagen och tillämpningsanvisningar	1
1. Mål och syfte med socialvårdslagen	4
2. Grunderna för att beviljas färdtjänst enligt socialvårdslagen	4
2.1 Grunderna för att bevilja färdtjänst för äldre personer	5
2.2 Att beviljas färdtjänst för besök hos en anhörig som bor på ett vårdställe utanför hemkommunen	6
3. Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehovet och beslutsfattande	6
3.1 Ansökan	6
3.2 Bedömning av servicebehovet	7
3.3 Beslutsfattande.....	8
4. Typ av resa, antalet resor och resans självriskandel.....	9
4.1 Typer av resor	9
4.2 Antalet resor.....	9
4.3 Periodindelning av färdtjänster	9
4.4 Reserätt – närkommun och funktionell närbelägen kommun	10
4.5 Resans självriskandel.....	11
4.6 Förändringar i förhållandena	13
5. Ordnande av färdtjänst.....	13
5.1 Klientprofil och samordnande av resor	13
5.1.1 Klientprofil	13
5.1.2 Samordnande av resor.....	14
5.2 Beställning av resa	14
5.2.1 Tid för när en klient ska absolut vara framme	15
5.2.2 Ankomst av transport	15

5.3 Avbokning av en beställd resa.....	16
5.4 Enkelresa och stopp.....	16
5.5 Särrättigheter.....	16
5.5.1 Rätt att använda ett fordon som lämpar sig för transport av rullstol samt assistanstillägg	17
5.5.2 Rätt till att resa ensam	17
5.5.3 Rätt att använda bekant taxi (bekant förare)	17
5.5.4 Följeslagare och ledsagartjänst som en förare erbjuder	18
6. Annan viktig information	19
6.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering	19
6.2 Persontransport.....	19
7. Oegentligheter.....	20

1. Mål och syfte med socialvårdslagen

Syftet med socialvårdslagen är att främja och upprätthålla välfärd och social trygghet. Genom socialvårdens verksamhet inverkar man först och främst på befolkningens sociala välfärd och trygghet men också på befolkningens funktionsförmåga och delaktighet.

Syftet med lagen är att

- 1) är att främja och upprätthålla välfärd och social trygghet
- 2) minska ojämlikhet och främja delaktighet
- 3) på lika grunder trygga behövlig, tillräcklig och högklassig socialservice samt andra åtgärder som främjar välfärden
- 4) främja klientorientering och klientens rätt till god service och gott bemötande inom socialvården
- 5) förbättra samarbetet mellan socialvården och kommunens olika sektorer samt andra aktörer för att de mål som avses i punkterna 1–4 ska uppnås.

Syftet med socialvårdslagen är att stärka basservicen och på det sättet minska behovet av korrigerande åtgärder. Målet är att sänka tröskeln för att ansöka om stöd genom att ordna socialservice i samband med annan basservice.

2. Grunderna för att beviljas färdtjänst enligt socialvårdslagen

Med stöd av socialvårdslagen (23 §) kan service som stöder rörligheten beviljas för personer som inte klarar av att självständigt använda allmänna trafikmedel på grund av sjukdom, skada eller av någon annan liknande funktionsnedsättande orsak och som behöver service för att kunna uträtta ärenden eller på grund av något annat behov som hör till det dagliga livet. Service som stöder rörligheten ordnas för personer som behöver stöd för rörligheten på grund av försämrad funktionsförmåga till följd av åldrande. Färdtjänst enligt socialvårdslagen kan av särskilda skäl och utifrån individuellt övervägande också beviljas klienter som är socialt i en svår livssituation.

En hinderfri och väl fungerande kollektivtrafik, inklusive **anrops- och servicetrafik** är det primära sättet att ordna lämplig rörlighet för kommuninvånare. Om en person inte kan använda anropsstyrd servicetrafik eller annan allmän servicetrafik på grund av att funktionsförmågan är långvarigt nedsatt, kan personen ansöka om färdtjänst som ordnas med taxi/invalidtaxi. Individuella färdtjänster ordnas inte för personer som har rätt till transport eller till ersättning för transport med stöd av någon annan lag.

Det finns inga noggrannare bestämmelser i lagen om mängden stöd för rörlighet. Stödets omfattning beror i stället på hur stort klientens individuella servicebehov är enligt bedömning. Det är fråga om anslagsbunden service, men beviljandet av servicen är inte fullständigt en omdömesfråga. När servicebehovet bedöms ska man bland annat beakta socialvårdslagens paragraf om stödbehov (11 §), paragrafen om tryggnad av nödvändig omsorg och försörjning (12 §) och paragrafen om boendeservice (21 §) enligt vilka service riktas till dem som behöver den mest. Service ska genomföras så att var och en tryggas förutsättningar för ett människovärdigt liv.

I Soites område beviljas färdtjänst i enlighet med socialvårdslagen för äldre personer. Av särskilda skäl och enligt individuellt övervägande kan färdtjänst beviljas andra personer med funktionsnedsättning till exempel i situationer där personen har beviljats annan socialservice och det krävs ordnande av färdtjänst för att den ska kunna användas. För att färdtjänst ska kunna beviljas ska personen uppfylla grunderna för att beviljas färdtjänst. Med hjälp av individuell, behovsprövad färdtjänst enligt socialvårdslagen försöker man ordna sådan verksamhet som allmänt bevarar och främjar funktionsförmågan och ordna verksamhet som stöder sysselsättning samt stödja utbildning som handleder för arbete, stöda utexaminering till yrke och möjligheterna att bli självständig.

2.1 Grunderna för att bevilja färdtjänst för äldre personer

Färdtjänst (service som stöder rörlighet) kan beviljas kommuninvånare som fyllt 65 år och som bor i Soites område. Färdtjänstbehovet bör bero på ett handikapp, en sjukdom eller försämrad funktionsförmåga på grund av åldrande, och kommuninvånaren kan inte använda servicetrafik som fungerar enligt anropsprincip eller offentliga forskaffningsmedel.

Olägenheten ska vara långvarig och vara i minst ett halvt (½) år.

Genom färdtjänst stöder man äldre personers trygga boende hemma och försöker stödja och bevara äldre personers funktionsförmåga.

Färdtjänst kan av särskilda skäl och utifrån en tjänsteinnehavares individuella övervägande också beviljas äldre som är socialt i en svår livssituation.

2.2 Att beviljas färdtjänst för besök hos en anhörig som bor på ett vårdställe utanför hemkommunen

Färdtjänst kan av särskilda skäl och utifrån en tjänsteinnehavares individuella övervägande också beviljas en kommuninvånare som inte har bil/inte har körkort och vars familjemedlem eller nära anhörig är temporärt i vård i en annan kommun i vårdsområdet. Genom denna behovsprövade åtgärd möjliggörs besök hos nära anhörig eller närstående och upprätthålls interaktionen mellan kommuninvånaren och den anhöriga samt funktionsförmågan och den sociala aktiviteten.

3. Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehovet och beslutsfattande

3.1 Ansökan

Man ansöker alltid om färdtjänster skriftligt med en ansökningsblankett eller en elektronisk ansökan. Blanketten kan printas ut från Soites webbplats på adressen <https://soite.fi/sv/handbok-for-utrat-tande-av-arenden/blanketter-och-ansokningar/socialtjansternas-blanketter-och-ansokningar/>. Blanketten kan också skickas hem till klienten om hen ber om detta.

För att färdtjänst ska beviljas krävs det alltid **både en ansökan om färdtjänster och ett läkarutlåtande eller en motsvarande omfattande utredning av en läkare om klientens hälsotillstånd och funktionsförmåga**. Av dessa ska det klart framgå handikappet och/eller sjukdomen som begränsar den sökandes möjligheter att röra sig och som förhindrar hen från att använda offentliga kollektivtrafikmedel

I läkarutlåtandet ska ingå en så omfattande bedömning av den sökandes rörelseförmåga som möjligt och av de förändringar som är att vänta i fråga om den. Läkarutlåtandet ska motsvara klientens nuvarande hälsotillstånd och funktionsförmåga. Vid behov kan man be den sökande bifoga andra expertutlåtanden till sin ansökan.

Äldre personer som ansöker om färdtjänst ska skicka sin ansökan till:

Karleby:

Mellersta Österbottens vårdsområde

Klienthandledning och öppenvårdstjänster/Närståendevårds- och familjevårdscentret

Torggatan 50, 67100 Karleby

Perho ådal:

Mellersta Österbottens vårdsområde

Klienthandledning och öppenvårdstjänster/Närståendevårds- och familjevårdscentret

Koulutie 33, 69700 Vetil

Lestijokidalen:

Mellersta Österbottens vårdsområde

Klienthandledning och öppenvårdstjänster/Närståendevårds- och familjevårdscentret

Lopotinkatu 2, 69100 Kannus

3.2 Bedömning av servicebehovet

I en god bedömning av servicebehovet förenas klientens egen bedömning av hjälp- och stödbehovet, bedömningar av en eller flera yrkesutbildade personer som gjorts med olika metoder samt vid behov

ståndpunkter av klientens närstående. En bedömning av servicebehovet är alltid en individuell process.

Förutsättningen för att färdtjänst ska beviljas baserar sig inte endast på ett läkarintyg eller något annat expertutlåtande som bifogats till ansökningen. Vid bedömningen beaktas nämligen också funktionshindren som handikappet eller sjukdomen orsakar i den miljö och i de levnadsförhållanden där den sökande verkar. Vid bedömningen av servicebehovet kan man i enlighet med 16-20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården också utnyttja information om klientens situation som man fått av andra myndigheter som arbetar med klienten.

När behovet av färdtjänst utreds bedömer man bl.a. klientens möjligheter att använda offentliga kollektivtrafikmedel och den servicetrafik som fungerar i kommunen. Vid bedömningen beaktas också den sökandes förmåga att använda kollektivtrafikmedel med hjälp av en följeslagare. Dessutom beaktas olägenheten som handikappet eller sjukdomen orsakar olika årstider (t.ex. färdtjänster vintertid) eller olika tider på dygnet (t.ex. synskadade).

3.3 Beslutsfattande

Soites tjänsteinnehavare fattar beslutet om den sökandes rätt till färdtjänst enligt socialvårdslagen. Vid beslutsfattandet beaktas den sökandes individuella behov när det gäller sättet att ordna färdtjänst. Om den sökande anses ha rätt till färdtjänst, beviljas tjänsten från början av ansökningsmånaden. Beslutet om rätten till färdtjänst gäller tills vidare om handikappet är sådant att det är uppenbart att behovet av färdtjänst är bestående. Beslutet kan av motiverat skäl också gälla för en viss tid. Den sökande får ett skriftligt tjänsteinnehavarbeslut av Soites tjänsteinnehavare, anvisningar för sökande av ändring samt anvisningar om användning av färdtjänster.

4. Typ av resa, antalet resor och resans självriskandel

4.1 Typer av resor

I 14 § i socialvårdslagen är färdtjänsterna behovsprövad service. I Soite ordnas den för den äldre befolkningen och av särskilda skäl och enligt individuellt övervägande också för andra personer som har en funktionsnedsättning.

Resetyperna är resor för att uträtta ärenden och fritidsresor, arbets- och dagverksamhetsresor, resor till social rehabilitering och resor till studier.

4.2 Antalet resor

När det gäller färdtjänstresor beviljas det i regel 8 enkelresor/månad. Resorna är avsedda för att uträtta ärenden och för fritidsresor dvs. resor till ställen där klienten uträttar ärenden eller deltar i hobbyer eller annan social verksamhet.

Om antalet resor inte räcker till för att trygga klientens absolut nödvändiga behov av att röra sig, har hen rätt att ansöka om tilläggsresor. Hen ska då motivera behovet av tilläggsresor som beror på ett handikapp eller en sjukdom. En tilläggsförutsättning är att det är fråga om ett nödvändigt rörelsebehov som hör till normal livsföring. Det kan beviljas fler resor av särskilda skäl och utifrån en tjänsteinnehavares individuella övervägande.

Arbets- och dagverksamhetsresor, resor till social rehabilitering och resor till studier beviljas i den omfattning att den sökande har möjlighet att utföra de resor som är förknippade med nödvändiga funktioner.

4.3 Periodindelning av färdtjänster

Färdtjänstresor beviljas per månad. En klient har inte rätt att överföra överblivna resor till följande månader. Om klienten inte använder resor som beviljats hen, förlorar hen de resor som blivit över den månaden.

4.4 Reserätt – närkommun och funktionell närbelägen kommun

Färdtjänstresor enligt socialvårdslagen kan göras inom den egna boendekommunen samt till kommuner som ligger geografiskt nära boendekommunen. Till närkommuner räknas kommuner som har en gräns mot boendekommunen. En närkommun kan också definieras som funktionell närbelägen kommun. Då beaktas behovet, som beror på handikapp eller sjukdom, av sådana tjänster som inte är tillgängliga i hemkommunen eller i de närkommuner som har gräns mot boendekommunen.

Nedan finns en lista över boendekommunernas närkommuner/funktionella närbelägna kommuner till vilka en person som beviljats färdtjänst enligt socialvårdslagen har rätt att resa:

Boendekommun N rkommun + funktionell närbelägen kommun

Halso Kaustby, Lestij rvi, Perho, Vetil och Karleby

Kannus Kalajoki, Sievi, Toholampi och Karleby

Kaustby Halso, Kronoby, Vetil och Karleby

Karleby Halso, Kalajoki, Kannus, Kaustby, Kronoby, Lestij rvi, Larsmo och Toholampi

Lestij rvi Haapaj rvi, Halso, Kannus, Kinnula, Reisj rvi, Toholampi och Karleby

Perho Alajärvi, Halso, Kaustby, Kinnula, Kivijärvi, Kyyj rvi, Vindala, Vetil och Karleby

Toholampi Kannus, Lestij rvi, Sievi, Ylivieska och Karleby

Vetil: Evijärvi, Halso, Kaustby, Kronoby, Lappaj rvi, Perho, Vindala och Karleby

Om en klient har andra regelbundna resebehov som h r till det vanliga livet och som avviker från reserätten som definierats i tillämpningsanvisningen, ska klienten motivera det avvikande resebehovet i sin f rdtj nstanst kan. Det individuella resebehovet som en klient har uttryckt beaktas i m n av möjlighet när ett beslut om f rdtj nstan fattas. En individuell reser tt som avviker från den som beskrivits i tillämpningsanvisningen beskrivs i beslutet, och det görs en anteckning om den i klientens klientprofil.

4.5 Resans självriskandel

Soite tar ut självriskandelen f r f rdtj nstan i efterhand genom att skicka en faktura hem till klienten månadsvis eller senast när sj lvriskandelarna uppgår till minst 5 euro/månad.

Sj lvriskandelen vid resor för att uträtta ärenden och vid fritidsresor bestäms enligt priset för normal biljett (vuxen/barn) och enligt antalet körda kilometer utifrån Närings-, trafik- och miljöcentralen NTM:s tabell ELY-taksat (POP/Ely).

Om en klient beviljats rätt till följeslagare, tas ingen självriskandel ut av följeslagaren.

Om en klient reser över kommungränserna för de kommuner som ingår i reserätten och som fastställts i tillämpningsanvisningen, står klienten för hela avgiften för den resa som överskrider gränsen. Soite betalar endast för den resa som klienten har färdtjänsträtt till.

När det gäller tillbakaresa från utanför Soites område betalar klienten själv för taxiresan och fakturerar Soite för den i efterhand mot kvitto. Alternativt kan föraren, om hen vill, fakturera Soite direkt för resan. Klienten bör själv komma överens med föraren om direktfakturering. Till klienten ges i så fall faktureringsanvisningar som hen bör ge föraren. Klienten ska själv betala för den del av resan som görs utanför de funktionella närkommunerna och närkommunerna. Dessutom ska hen betala normal självriskandel. I fråga om dessa resor beställer klienten taxi själv någon annanstans ifrån än Soites Reseservicecentral.

Om resor samordnas självständigt, halveras självriskandelen i fråga om dessa resor för färdtjänstesklienternas del. Transporter som samordnats självständigt kan t.ex. vara grupptransporter som genomförs av olika enheter eller resor som klienter som bor självständigt beställt tillsammans (gäller inte dagverksamhetsresor). Resor som Reseservicecentralen samordnar separat ger inte rätt till halvering av självriskandelen.

Om en person som beviljats färdtjänst använder servicetrafik för en fritidsresa eller resa för att uträtta ärenden, minskar hans färdtjänstresor med en resa, **men det tas inte ut någon självriskandel för resan.**

När det gäller andra resor tillämpas de stads- eller säsongbiljettspriser Matkahuolto använder eller alternativt årsbiljettspriser för ordinarie busstur som bestäms enligt avståndet mellan hemmet och arbetsplatsen. När det gäller studerande tas som självriskandel ut högst en summa som motsvarar självriskandelen som FPA tar ut av studerande per månad. Studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning får dock sin skolresa avgiftsfritt om utbildningen är avgiftsfri. Alla utbildningar är dock inte avgiftsfria, även om den studerande skulle uppfylla kraven. Således ska en studerande kontrollera hos läroinrättningen om utbildningen är avgiftsfri.

4.6 Förändringar i förhållandena

En person som beviljats färdtjänst eller en person som sköter ärenden å hens vägnar ska meddela den aktör som beviljar tjänsten omedelbart om alla förändringar förknippade med färdtjänster, som t.ex. ändring av adress eller byte av hemkommun, förändringar i funktionsförmågan, flytt till långtidsvård eller upphörande av färdtjänstbehovet. Soites tjänsteinnehavare bedömer utifrån den information som getts om förändringen kräver justering av beslutet om färdtjänster.

Om klientens hemkommun ändras, ansöker man om färdtjänst från den nya hemkommunen.

5. Ordnande av färdtjänst

Soite har som serviceanordnare rätt att besluta om sättet att ordna färdtjänst och att ordna den på ett sätt som den anser vara ändamålsenligt. Soites persontransporter ordnas i första hand så att resor samordnas.

Om Soites primära sätt att ordna färdtjänster de facto inte lämpar sig för en klient p.g.a. hans handikapp eller sjukdom, ordnas färdtjänst på ett sätt som beaktar klientens individuella behov.

5.1 Klientprofil och samordnande av resor

5.1.1 Klientprofil

För att färdtjänst ska kunna användas krävs att klientuppgifterna har matats in i Reseservicecentralens klientdatasystem. Transporter ordnas enligt en klientprofil som myndigheten godkänt och som uppfyller nödvändiga datasekretesskrav. Av klientprofilen framgår de uppgifter som är väsentliga med tanke på ordnande av transport, t.ex. klientens basuppgifter, färdtjänstbeslutets giltighetstid, den typ av resa som beviljats och antalet resor som beviljats, reserätten, hjälpmedlen som klienten använder, behovet av assistans och andra specialbehov som klienten har. Informationen används endast för planering av transporter.

För att transporter ska kunna ordnas är det viktigt att klientens klientprofilsuppgifter är à jour. Klienten ska utan dröjsmål kontakta den aktör som beviljar tjänsten om det sker ändringar som påverkar

ordnandet av resor (t.ex. om namnet, adressen eller hemkommunen ändras, om funktionsförmågan förändras, om klienten övergår till långtidsvård eller om transportbehovet upphör).

Klienten har möjlighet att kontrollera sina uppgifter som är förknippade med färdtjänstbeslutet genom att kontakta den aktör som beviljar tjänsten.

5.1.2 Samordnande av resor

Reseservicecentralen samordnar resor för klienter som reser samtidigt i samma riktning, med undantag av klienter som beviljats rätt till individuell transport.

5.2 Beställning av resa

De färdtjänstresor som Soite ordnar i enlighet med socialvårdslagen beställs via Reseservicecentralen antingen per telefon, via sms, med mobilapplikationen Sote Taxi eller elektroniskt med en webblan-kett på adressen: www.yhteiskuntakyydit.taksihelsinki.fi. Anvisningar för användning av den elektro-niska blanketten finns på Soites webbplats: <https://soite.fi/sv/service-och-kontakt/fardtjanster/>.

En resa ska beställas i god tid, senast 1,5 timme innan transport behövs. Vid ordnande av transport beaktas dock beställarens geografiska läge, tillgången på bilar samt om de tillgängliga bilarna lämpar sig för klientens transportbehov. Transport kan också ordnas tidigare om transporten kan samordnas med en redan tidigare överenskommen transport av en annan person som är på väg i samma riktning.

Om man vet vilken tid man ska resa tillbaka, rekommenderas det att returresan beställs samtidigt med ditresan. Om det inte är möjligt att beställa returresan på förhand, försöker Reseservicecen-tralen ordna returresan så fort som möjligt efter att beställningen tagits emot. I Stamkarleby försöker man ordna returresan senast inom 30 minuter från att beställningen mottagits. Ute i landsorten be-ror det på tillgången på taxibilar och deras lämplighet för transportbehovet hur snabbt transport kan ordnas.

När en klient beställer transport kan hen informera Reseservicecentralen om att hen vill att samma taxi sköter returresan. Om returresan sker inom två (2) timmar från ditresan, kan returresan styras till den företagare som skött ditresan. En förutsättning är dock att företagaren godkänner detta. Väntetiden mellan dit- och returresan är inte ersättningsbar trafikering. Om en klient ber företagaren under ditresan att också sköta returresan, kan också företagaren informera Reseservicecentralen om att hen sköter returresan. Företagaren har då förbundit sig till att sköta returresan på överenskommet sätt. Returresan ska alltid ske inom två (2) timmar från ditresan. Om tiden mellan ditresan och returresan är längre än så, länkas inte returresan samman med ditresan.

Om en klient har regelbundna transportbehov, rekommenderas det att resor beställs för en längre tid framåt.

5.2.1 Tid för när en klient ska absolut vara framme

Om en klients transport behöver absolut vara framme vid en viss tidpunkt, t.ex. om resan fortsätter med tåg eller buss, bör resan beställas i god tid. Klienten bör då i samband med beställningen meddela att hen måste absolut vara framme vid en viss tidpunkt. Transport ska helst beställas redan föregående dag, men senast 1,5 timme innan transport behövs.

Om en klient under en resa för att uträtta ärenden använder personlig assistans som beviljats hen i enlighet med handikappservicelagen, har klienten rätt att meddela Reseservicecentralen om en absolut tidtabell för resan.

5.2.2 Ankomst av transport

Klienten ska vara redo att åka senast vid hämtningstiden som överenskommit i samband med beställningen. Den hämtningstid som överenskommit i samband med beställningen kan avvika högst +/- 15 min. Om klienten meddelat om en absolut tidtabell i samband med beställningen, får tiden inte avvika från det överenskomna.

5.3 Avbokning av en beställd resa

Klienten ska meddela Reseservicecentralen per telefon ifall en beställd transport ställs in. Det är viktigt att Reseservicecentralen meddelas, så att en bil inte skickas till klienten i onödan. Om en klient inte avbokar sin resa senast 30 minuter före den överenskomna starttiden för resan, förlorar klienten en (1) resa.

Om en resa inte har avbokats eller har avbokats mindre än 30 minuter innan resan ska börja av en orsak som inte beror på klienten eller t.ex. av en orsak som beror på klientens hälsotillstånd, ska klienten kontakta den tjänsteinnehavare i Soite som sköter ärendet. Denna bedömer om det finns en godtagbar orsak till att resan inte avbokats eller till att resan avbokats efter den godkända tidsgränsen (30 minuter). Om den aktör som beviljar tjänsten bedömer att det funnits en godtagbar orsak till detta, förlorar klienten inte en resa utan får tillbaka den resa hen förlorat.

5.4 Enkelresa och stopp

En färdtjänstresa är en enkelresa från startadressen till målet för resan. Med färdtjänster avses inte rundturer utan mål. Resan ska alltid göras via den kortaste vägen. Utgångspunkten är att en enkelresa är oavbruten.

Under en enkelresa har en klient dock rätt till ett (1) avgiftsfritt stopp på högst tio minuter (10 min.) längs med rutten. Ett stopp för långvarigare uträttande av ärenden (över 10 minuter) avbryter enkelresan, och efter det börjar en ny resa.

Reseservicecentralen ska informeras om ett stopp när transport beställs.

5.5 Särrättigheter

Särrättigheter i fråga om transport kan beviljas på basis av ansökan och efter individuellt övervägande. I ansökan bör framföras exakta, individuella motiveringar för särrättigheten. Klienten får ett tjänsteinnehavarbeslut om den särrättighet som eventuellt beviljas hen.

5.5.1 Rätt att använda ett fordon som lämpar sig för transport av rullstol samt assistanstillägg

En klient har rätt att använda ett fordon som försetts med utrustning för transport av rullstol om hen på grund av sitt handikapp inte kan använda en vanlig taxi eller förflytta sig till en vanlig taxi med förarens hjälp.

Föraren av ovannämnd fordon betalas assistanstillägg för transport av en person som rör sig med rullstol som späns fast i ramen av fordonet med fyra remmar och ett höftbälte (i enlighet med standard SFS5912 och 88 c § i vägtrafiklagen). Dessutom hämtar föraren vid behov klienten och hans hjälpmedel/föremål från startstället samt beledsagar klienten jämte föremål till bostaden vid målet för resan. För tidsperioden då assistanstillägg betalas, får föraren inte ersättning för väntetid.

5.5.2 Rätt till att resa ensam

En klient kan beviljas rätt att resa ensam om det är motiverat på grund av hans handikapp eller sjukdom att han använder en individuell taxi. En person vars grava handikapp förhindrar hen de facto från att delta i samordnad transport har rätt att resa ensam. Om en klient beviljats rätt att resa ensam samordnas hans resor inte med transporten av andra personer.

5.5.3 Rätt att använda bekant taxi (bekant förare)

Rätt att använda bekant taxi (bekant förare) kan beviljas en klient som på grund av sitt svåra handikapp eller sin sjukdom behöver absolut och endast transporteras av en viss bekant förare. Transporterna av en klient som beviljats rätt att använda bekant taxi kan samordnas med andra transporter, dvs. andra personer kan vara med på resan. En klient som beviljats rätt att använda bekant taxi kan beställa sin transport direkt av den bekanta föraren. Den bekanta taxin ska väljas bland Soites samarbetspartners.

Klienten får information om samarbetspartners från seniorenas tjänster (Klienthandledning och öppenvårdstjänster). Föraren meddelar Reseservicecentralen om den beställda transporten. Om den bekanta föraren inte kan genomföra transporten, ordnar den bekanta föraren annan transport för

klienten. Om den bekanta föraren inte kan ordna en ersättande transport, har klienten rätt att beställa transport direkt från Reseservicecentralen. I samband med beställningen bör klienten berätta att den bekanta föraren inte kunde ordna transporten.

Utgångspunkten i fråga om beviljande av rätt till bekant taxi är att föraren vet hurudant behov av hjälp, handledning och övervakning klienten har på grund av sitt hälsotillstånd under resan. Därför kan klienten endast resa med en viss bekant förare.

5.5.4 Följeslagare och ledsagartjänst som en förare erbjuder

Till en taxiförarens sedvanliga tjänster hör att hjälpa en klient in i bilen och att hjälpa hen ur bilen.

Om den sedvanliga hjälpen en förare ger inte är tillräcklig för en klient (av en anledning som beror på hälsotillståndet), har klienten rätt att ha en följeslagare (1 person) med på resan. Med att fungera som följeslagare menas assistans omedelbart före resan, under resan och omedelbart efter resan.

Klienten bör ansöka om rätt att använda följeslagare separat hos den aktör som beviljar tjänsterna och motivera behovet av följeslagare. En tjänsteinnehavare fattar beslutet om klientens rätt till följeslagare.

Om klienten beviljas rätt till följeslagare, får en följeslagare vara avgiftsfritt med vid transport. Som följeslagare kan fungera en person som inte själv är färdtjänstklient och som klarar av att fungera som följeslagare. Följeslagarens ålder och funktionsförmåga ska vara sådana att hen klarar av följeslagaruppgiften utan att hens egen eller klientens säkerhet äventyras. Klienten skaffar själv en följeslagare. Utgångspunkten är att följeslagaren inte hämtas från en annan adress, utan hen ska stiga på och av på samma adress som färdtjänstklienten. Följeslagaren kan dock stiga på och av längs med rutten om det är möjligt att göra det inom ramen för ett tio minuter långt stopp.

Om en klient som beviljats rätt till följeslagare inte har tillgång till följeslagare, kan klienten få den nödvändiga hjälpen av taxiföraren. Med ledsagartjänst menas tryggt beledsagande av en klient från

resans start (t.ex. dörren till hans bostad) till bilen och från bilen till resans mål (t.ex. dörren till klientens bostad). Om en klient behöver ledsagartjänst av föraren, ska klienten meddela detta när hen beställer transport.

Reseservicecentralen vidarebefordrar begäran om ledsagartjänst till föraren. För tidsperioden då assistanstillägg betalas, betalas föraren inte ersättning för väntetid. Assistanstillägg betalas 1 gång/beställd transporteringshelhet, ifall kriterierna för assistanstillägg uppfylls i övrigt. Till exempel om en klient behöver hjälp och har rätt till hjälp såväl vid startadressen som vid måladressen, får föraren fakturera endast för ett (1) assistanstillägg.

6. Annan viktig information

6.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering

Färdtjänstresor får inte användas för resor som omfattas av FPA-ersättning www.kela.fi/taxiresor. Sådana resor är t.ex. läkar-, tandläkar-, laboratorie- och terapibesök, besök på en hälso- eller sjukvårdarens mottagning, besök för att prova hjälpmedel eller undersöknings-, rehabiliterings- och vårdbesök som en läkare ordinerat.

Om en klient får ersättning för resor med stöd av annan lagstiftning (till exempel av ett försäkringsbolag), kan färdtjänstresor inte användas för resor som försäkringsbolaget beviljat.

6.2 Persontransport

Färdtjänst är inte avsedd för transport av varor då en klient inte är med. Under transporten kan en klient ha med sig sina nödvändiga hjälpmedel samt andra nödvändiga tillhörigheter (t.ex. inköpskasse, resväska, barnvagn). Färdtjänst får inte användas t.ex. för transport av möbler, stora hushållsmaskiner eller utrymmeskrävande byggnadsmaterial eller flyttlådor. Sådana transporter ska klienten betala själv för i sin helhet.

Föraren bär sådana föremål som hen kan bära samtidigt som hen hjälper in klienten till bilen eller från bilen till målet för resan. Dessutom ska föraren se till att de extra hjälpmedlen som klienten har med sig kommer till resans mål.

7. Oegentligheter

Soite har rätt att övervaka att färdtjänsten som beviljats klienten ordnas och används i enlighet med lagen och tillämpningsanvisningarna.

Om en klient använder färdtjänster i strid mot anvisningarna, leder detta till att rätten till färdtjänster avbryts eller upphör samt till eventuella straffrättsliga åtgärder. Om oegentligheter uppdagas krävs av klienten återbetalning av de resekostnader som ersatts till följd av handlande i strid mot anvisningarna eller till följd av svikligt förfarande.